

बारेकोट गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष श्री ओमा शाहीले प्रस्तुत गर्नु भएको  
आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को  
बजेट बक्तव्य

गाउँ सभाका अध्यक्ष ज्यू,  
सभाका सदस्य ज्यूहरु,

आज बारेकोट गाउँपालिकाको पाँचौ बजेट सभा अर्थात तेह्रौँ गाउँ सभाको सन्दर्भमा बारेकोट गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को बजेट, योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्न पाउँदा म निकै नै हर्षित छु ।

म निर्वाचित भए देखि हाल सम्ममा बारेकोट गाउँपालिकाको समृद्धि र समग्र विकासका लागि गाउँपालिकाको बजेट, योजना तथा कार्यक्रम मार्फत समृद्ध र विकासशील बारेकोट निर्माण गर्ने पथमा हिडाउने महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न पाउँदा म व्यक्तिगत रूपमा गर्वको महशुस गर्दछु । साथै मेरो क्षमताले भ्याए सम्म बारेकोटको समग्र विकासको भाग्य रेखा कोर्नका लागि अघाडो खटी व्यक्तिगत जीवनका सम्पूर्ण खालका माया मोह त्याग गरी विकास निर्माण र जनताको काममा खटिरहेको छु । म मेरो जिम्मेवारीमा रहेर हरेक वर्ष वार्षिक बजेट यस सम्मनित सभामा प्रस्तुत गर्दा सबै जनप्रतिनिधी ज्यू हरुका इच्छा आकांक्षा सोचे अनुरूप पुरा हुन सकेनन होला यो मेरो कमजोरी नभइ हामीसंग प्राप्त हुने श्रोतको अभाव हो । हामीलाई प्राप्त हुने श्रोतको अभावकै बीचमा रहेर श्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारन समितिबाट प्राप्त बजेट सिमाका आधारमा टेकी मैले बजेट प्रस्तुत गरेको छु ।

त्यसै पनि जाजरकोट जिल्ला भौगोलिक हिसाबले दुर्गम जिल्ला हो । त्यसमा पनि कर्णालीको जुम्ला र डोल्पा जिल्लासँग जोडिएको बारेकोट क्षेत्र राज्यबाट सधैँ नजर अन्दाज गरिएको ठाउँ हो । त्यसैमा भुन विश्व भरी नै महामारीकोरूपमा फैलिएको कोभिड १९ ले यस बारेकोटमा पनि दिन प्रति दिन बढी रहेको अवस्था छ । यो रोग प्रत्येक वर्ष फकर फरक रूप लिएर आउने भएकाले आगामी वर्ष यस रोगबाट सजग रही बच्नका लागि यसलाई नियन्त्रण गर्न तीनै तहको सरकारको कतव्य रहको छ । देश संघीय संरचनामा गइसकेपछि जनताले नजिकबाट सरकारसँग आफ्ना माग, आवश्यकता, चाहानाहरु सजिलैसँग राख्न सक्ने अवस्था सिर्जना बनेको छ । जुन सबैका लागि सुखद् पक्ष हो । तसर्थ यो व्यवस्थालाई मजबुद बनाई आगामी कार्यदिशा जनकेन्द्रित बनाउनु सिगो गाउँपालिका र जनप्रतिनिधिका लागि चूनौतीको विषय

बनेको छ । यद्यपि बारेकोटमा प्रकृतिले वरदान स्वरुप दिएका थुप्रै संभावनाहरु हामीसँग छन् । जल, जमिन, जंगल, जडिबुटी लगायत थुप्रै प्राकृतिक स्रोतहरु परिचालन गर्न सकेमा गाउँपालिकाले विकासका सम्भावनाहरुलाई मुर्त रुप दिन सक्छ, भन्ने विश्वास लिएको छु । उक्त सन्दर्भलाई आत्मसात् गर्दै भावी कार्यदिशा, गाउँपालिकाको आवश्यकता र जनताको विकासको माग अनुरूप बजेट विनियोजन गरिएको व्यहोरा यस सभा समक्ष अनुरोध गर्न चाहान्छु ।

### सभा अध्यक्ष तथा सदस्य ज्युहरु

अब म आगामी आर्थिक बर्ष २०७८/०७९ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु । बजेटका उद्देश्यहरु निम्न अनुसार प्रस्तुत गरेको छु ।

- (क) हरेक बर्ष फरक फरक रुपले विश्व भरी फैलिएको कोभिड १९ रोग यस बारेकोट गाउँपालिकामा पनि दिन प्रति दिन फैलिदै गईरहेको अवस्थामा यसलाई नियन्त्रण गर्ने प्रयास गरी केही हद सम्म नियन्त्रणमा आएको महशुस गरिएको छ । यसका लागि सबै वडाहरुमा स्थापना गरिएको स्वास्थ्य संस्थाहरुमा उपकरण सहित प्रयाप्त मात्रमा औषधीको व्यवस्था मिलाइएको छ । आगामी दिनमा यस्ता रोग लगाएत अन्य महामारीको रुपमा फैलिने जुनसुकै प्रकारका रोगहरुलाई फैलन नदिन उच्च सर्तकता अपनाइने व्यवस्था गरिने छ ।
- (ख) नागरिकका मौलिक हक र अधिकारका रुपमा रहेको आवश्यकताहरु सिघ्र परिपुर्ती गर्दै जीवन स्तरमा गुणात्मक सुधार गर्ने ।
- (ग) उपलब्ध स्रोत साधन, अवसर क्षमता उच्चतम उपयोग तथा न्यायिक वितरण गर्दै सामाजिक न्याय सहितको आर्थिक विकास गर्ने राष्ट्रिय लक्ष्यलाई पुरा गर्न अधिकतम प्रयास गर्ने ।
- (घ) आर्थिक भौतिक तथा सामाजिक पूर्वाधार विकास गरी सन २०३० सम्ममा मध्यम आय भएको मुलुकमा रुपान्तरण गर्ने राष्ट्रिय लक्ष्यलाई पछ्याउदै समुन्नत र समृद्ध समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रको आधारशिला तयार गर्ने ।

माथि उल्लेखित बजेटका उद्देश्यहरु हासिल गर्न देहाय अनुसार नीतिगत कार्यक्रमगत प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु ।

- (क) चरम गरिवी अन्त्य र पिछडिएका क्षेत्र वर्ग र समुदायको शीघ्र उत्थान गर्दै सामाजिक सुरक्षाको विस्तार सहित लोककल्याणकारी राज्य व्यवस्था निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउने ।
- (ख) भौतिक पूर्वाधार तर्फ प्रत्येक वडा बस्तीहरुमा सडकको नयाँ ट्याक खोल्ने कार्यलाई निरन्तरता दिदै ध्यापाटाकुरा लिम्सा र लिम्सा दह सडकको स्तरोन्नती गर्ने ।
- (ग) हाल सम्ममा लघु जल विद्युत योजनाको निर्माण कार्य शुरु नभएको ५ नं. वडामा चालु आ.व.मा सम्भौता भएको मिनी ग्रेड कार्यक्रमलाई यसै आ.व.२०७८/०७९ मा सम्पन्न गरिने छ ।
- (घ) शैक्षिक गुणस्तरमा अभिवृद्धि गर्न गाउँपालिका शिक्षण अनुदानलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- (ङ) स्वास्थ्य क्षेत्रका सूचकहरुलाई सकारात्मक दिशा उन्मुख गराउन आमा सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिदै पालिका स्तरमा रहेको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र लिम्सालाई ५ सैयाबाट १५ सैयाको बेड संचालन गर्न आवश्यक श्रोतको व्यवस्था गर्ने र नयाँ २ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई थप गरिएको छ ।
- (च) कृषि तथा पशुजन्य वस्तु उत्पादन तथा व्यावसायिकरणलाई कृषकमैत्री बनाउन अनुदान प्रणाली अवलम्बन गर्ने ।

### सभा अध्यक्ष तथा सदस्य ज्युहरु

आगामी आर्थिक वर्ष ०७८/०७९ को लागि प्रस्तावित बजेट, योजना तथा कार्यक्रमले निम्न बमोजिमका मूलभूत विषयहरुलाई समेटेको व्यहोरा यस सम्मानित सभामा अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

आर्थिक वर्ष ०७८/०७९ को वित्तीय समानीकरण तथा राजश्व बाँडफाँड तर्फ

### १. पुँजीगत तर्फ

पुँजीगत तथा कार्यक्रम खर्च तर्फ १२ करोड १६ लाख ६४ हजार २ सय ८८ रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।

### क. आर्थिक विकास तर्फ

बारेकोटको समग्र कृषि विकास गरी आत्म निर्भर बारेकोट निर्माण गर्न कृषि विकास तर्फ रु. ४९ लाख तथा पशुपन्छी विकास ६९ लाख रकम विनियोजन गरेको छु । त्यस्तै बारेकोटमा परम्परा काल देखि मनाइदै आएको देवी दवतको मन्दिर निर्माण गर्न संस्कृती तथा पर्यटन क्षेत्रमा तर्फ ५२ लाख ५० हजार, सहकारी तर्फ २ लाख, वन तर्फ रु २ लाख र उद्योग तर्फ ५ लाख गरी आर्थिक विकास तर्फ जम्मा १ करोड ७९ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु । यस आर्थिक विकास तर्फको विस्तृत बजेट तथा कार्यक्रमको पूर्ण विवरण अनुसूची १ मा राखिएको छ ।

### ख. सामाजिक विकास तर्फ

बारेकोटको समग्र शिक्षा सुधारका लागि आवश्यकताका आधारमा बाल विकास केन्द्र थप गरी भौगोलिक विकटतालाई हेरी दरबन्दी थप गरी शिक्षा यूवा तथा खेलकुद शाखाको लागि रु २ करोड ४० लाख ४८ हजार रुपैया विनियोजन गरेको छु । बारेकोटी जनताको जीवन रक्षा गर्न र साना तिना रोगहरुबाट अकालमै ज्यान जानबाट बचाउनका लागि प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र लिम्सामा २ डाक्टर नियमितरूपमा बस्नेत व्यवस्था गर्दै स्वास्थ्य शाखामा एकमुष्ट रकम रु २ करोड ११ लाख ८५ हजार ४ सय ७० रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु । खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ ठुला खालका योजनाहरु गत विगतका आर्थिक वर्षहरुमा सम्पन्न भइसकेको हुँदा आगामी आ.व.मा अतिआवश्यक पर्ने साना खालका योजनाहरु संचालन गर्नका लागि रु.२७ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु । यसैगरी लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेसीकरण तर्फ रु. ३३ लाख ३० हजार ८ सय १८ रुपैया विनियोजन गरेको छु । सामाजिक सुरक्षा संरक्षणमा ६० वर्ष भन्दा माथी ७० वर्ष भन्दा बीचका जेष्ठ नागरिकहरुलाई प्रोत्सहान स्वरुप औषधी उपचार खर्चका लागि रु १५ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु । तसर्थ सामाजिक विकास तर्फ कुल रकम रु ५ करोड २४ लाख ६४ हजार २ सय १८ रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।

यस सामाजिक विकास तर्फको विस्तृत बजेट तथा कार्यक्रमको पूर्ण विवरण अनुसूची २ मा राखिएको छ ।

### ग. भौतिक पूर्वाधार तर्फ

मैले विगतका वर्षहरुमा पनि वार्षिक बजेट यस सम्मनित सभामा बजेट प्रस्तुत गर्दा कुनैपनि ठाउँको समग्र विकासको मेरुदण्ड भनेको पूर्वाधार हो । पूर्वाधारको विकास नभई गाउँपालिकाको विकास हुदैन भन्ने मान्यता अनुरूप प्रस्तुत गर्दथे त्यसैले यस पटक पनि आगामी आ.व.बाट “हरेक टोल र बस्तीमा सडक निर्माण वर्ष भरी नै गाडी

संचालन गर्ने हाम्रो अभियान” भन्ने कार्यक्रम अगाडी सारी पूर्वाधारको विकासको लागि बढी जोड दिएको छ । जस अन्तर्गत ध्यापाटाकुरा लिम्सा सडक स्तरोन्नती र लिम्सा दह सडकको स्तरोन्नती गरिने छ । भने अन्य सडकले नछोएका बस्तीहरुमा सडक सन्जाल जोड्न १८ योजनाहरु सम्पन्न गर्न रु. १ करोड ९८ लाख ५० हजार रुपैयाँ, भवन तथा शहरी विकासतर्फ रु. १ करोड ३४ लाख रुपैयाँ, उर्जातर्फ रु. ३५ लाख रुपैयाँ र संचार तथा सूचना प्रविधि तर्फ रु ७ लाख गरी जम्मा रु ३ करोड ७४ लाख ५० हजार रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।

यसको विस्तृत वजेट तथा कार्यक्रमको पूर्ण विवरण अनुसूची ३ मा राखिएको छ ।

#### घ. सुशासन तथा अन्तर सम्बन्ध तर्फ (अनुसूची ४)

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन अन्तर्गत विपद् व्यवस्थापनमा रु. ४० लाख , राहत तथा उद्धारमा १० लाख, शासन प्रणालीमा १ लाख, स्वयत पत्र तयार तथा प्रकाशन रु ५ लाख वित्तिय सुशासनमा १ लाख, कानून तथा न्यायमा १० लाख, शान्ती तथा सुव्यवस्थापनमा ५, वातावरण तथा जलवायू परिवर्तनमा १० लाख, मानव संशाधनमा २ लाख, बहुक्षेत्रिय पोषणमा २३ लाख नेपाल रेडक्रस सोसाइटीलाई ७ लाख र अन्य योजना गरी सबै जम्मा रु १ करोड ३५ लाख विनियोजन गरेको छु । यसको विस्तृत वजेट तथा कार्यक्रम पूर्ण विवरण अनुसूची ४ मा राखिएको छ ।

#### ङ कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक तर्फ (अनुसूची ५)

#### २. चालु तर्फ

आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ का लागि चालु तर्फ कुल ५ करोड ६० लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु ।

चालू खर्च अन्तर्गत रु.१ करोड ९७ लाख रुपैयाँ, कर्मचारी र पदाधिकारी पारिश्रमिक, तलब भत्ता पोषाक लगाएत सुबिधामा, वडा तथा कार्यालय संचालन व्यवस्थापन खर्चतर्फ सवारी साधन खर्च गरी जम्मा रु ३ करोड ६३ लाख विनियोजना गरेको छु ।

यस कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक तर्फको विस्तृत वजेट तथा कार्यक्रमको पूर्ण विवरण अनुसूची ५ मा राखिएको छ ।

३. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अनुसूची ६ मा राखिएको छ ।

#### ४. आन्तरिक श्रोत तर्फ

चालु आ व. मा प्रक्षेपण गरेको रु १५ लाख र प्राप्तीको आधारमा तुलना गर्दा आन्तरिक राजस्व लक्ष्य अनुरूप संकलन भएको छ । जसलाई आधार मानी आगामी आ.व मा रु १८ लाख आन्तरिक श्रोत संकलन गर्ने लक्ष्य राखेको छु ।

#### ५. सशर्त अनुदान तर्फ

सशर्त अनुदान संघबाट स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि, पशु, महिला विकास, नवीकरणीय उर्जा, प्रधानमन्त्री रोजगार, पञ्जीकरण, उद्यम व्यवस्थापन र नेपाल जल वायू परिवर्तन सहयोग कार्यक्रम २ को लागि जम्मा रु २१ करोड ५० लाख रुपैयाँको सिलिङ प्राप्त भएकोले सो रकम स्वीकृत गरी खर्च गर्ने ब्यवस्था मिलाएको छु ।

#### ६. दातृ निकाय

एकिकृत जलश्रोत व्यवस्थापन कार्यक्रम हेल्भेटास नेपालले ६ वटा खानेपानी स्कीममा काम गर्ने गरी रु १ करोड ४१ लाख ३० हजार रुपैयाँको बजेट पत्र प्राप्त भएकोले सो बजेटलाई खर्च गर्ने ब्यवस्था मिलाएको छ ।

सभा अध्यक्ष तथा सदस्य ज्युहरु

अब म माथिका क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनका लागि बजेट विनियोजन र श्रोत व्यवस्थापनको अनुमान प्रस्तुत गर्दछु ।

(१) आगामी आर्थिक वर्षका नीति तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न रु ४० करोड ७७ लाख ९४ हजार २ सय ८८ रुपैयाँ विनियोजन गरको छु । उक्त बजेट मध्ये रु. २१ करोड ५० लाख सशर्त समपुरक विशेष अनुदान प्राप्त भएको छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको रु २ करोड ५७ लाख ५० हजार रकम बाहेक अन्य रकम विनियोजन गर्न नपर्ने देखिन्छ । तसर्थ कुल विनियोजन गर्नु पर्ने रकम रु. १७ करोड ७६ लाख ६४ हजार २ सय ८८ रुपैयाँ मध्ये चालुतर्फ ५ करोड ६० लाख रुपैयाँ अर्थात ३१.५२ प्रतिशत र कार्यक्रम (पुँजीगत) तर्फ रु १२ करोड १६ लाख ६४ हजार २ सय ८८ रुपैयाँ अर्थात ६८.४८ प्रतिशत रहेको छ ।

(२) आगामी आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने श्रोत मध्ये संघीय सरकारबाट राजश्व वाँडफाँट शिर्षकमा ८ करोड ६५ लाख ६७ हजार रुपैयाँ, वित्तीय समानीकरण अनुदान संघबाट रु. ८ करोड २५

लाख , प्रदेश सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान रु. ८२ लाख ११ हजार, सर्शत अनुदान संघबाट रु २१ कारेड ५० लाख, प्रदेश राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रु ३८ लाख २६ हजार ६ सय ८८ रुपैयाँ गरी जम्मा रु ४० करोड ७७ लाख ९४ हजार २ सय ८८ रुपैयाँ आय अनुमान गरेको छु ।

सभा अध्यक्ष तथा सदस्य ज्युहरु

माथि विनियोजित बजेट अन्तर्गत बस्ती, वडा तथा विषयगत र एकीकृत हुदै प्राथमिकतामा परेका योजनाहरुको सफल कार्यान्वयनका लागि डिजाईन स्टिमेट, विस्तृत परियोजना प्रतिवेदनका आधारमा यहाँहरु सबैको रचनात्मक सुझाव, कार्यपालिकाको पूर्ण बैठकबाट पारदर्शी र सबै वडा वस्तीमा सन्तुलित रुपमा बजेट खर्च गर्न आवश्यक कार्यविधि, नीति नियमहरु निर्माण गरि कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था गर्नेछु ।

अन्त्यमा, प्रस्तावित बजेट योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने क्रममा सुझाव प्रदान गरी सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण बौद्धिक वर्ग, विषयगत समितिका सदस्य ज्युहरु, कार्यपालिकाका सदस्य ज्युहरु, वडापालिकाका सदस्यज्युहरु तथा सम्पूर्ण बारेकोटबासीहरु प्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु । कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनमा स्थानीय समुदायको ठूलो भूमिका हुने भएकाले स्थानीय समुदायले अपनत्व ग्रहण गरी यसको कार्यान्वयनमा सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरेको छु । प्रस्तावित कार्यक्रमबाट गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा प्रवाहमा गुणात्मक सुधार आई सुशासन बृद्धिमा सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु ।

म निर्वाचीत भए देखि हाल सम्ममा अर्थात पहिलो बजेट सभा देखि पाँचौ बजेट सभा सम्म बजेट विनियोजन गर्नेक्रममा सकरात्मक रचनात्मक सल्लाह सुझाव र सहयोग समर्थन गर्नुहुने सभाका अध्यक्ष ज्यु कार्यपालिका सम्पूर्ण सदस्य ज्यु हरु र कर्मचारी मित्रहरु प्रति हार्दिक आभार सहित धन्यवाद दिन चाहान्छु । मैले बारेकोट गाउँपालिकाको समग्र विकासको रोडम्याप कोर्नेक्रममा पाचौं वर्षसम्म आइपुग्दा गरिमामय सभामा बजेट प्रस्तुत गर्नु पर्ने कानूनी व्यवस्था छ । मैले प्रस्तुत गरेको बजेटमा सम्पूर्ण गाउँ सभा सदस्य ज्युहरुले बिबद रहित ढंगले पास गरेर उक्त बजेटलाई सफल कार्यान्वय गरी दिनुभएकाले नै हामी सबैको कार्यकाल सफल भएको महशुस गरेको छु ।

अन्त्यमा आर्थिक वर्ष ०७८।०७९ को बजेट योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा बारेकोटवासी नेपाल सरकार, राजनीतिक दलहरु, नागरिक समाज, गैर सरकारी संघ-संस्था, र कर्मचारी लगायत सबैबाट सहयोगको अपेक्षा राखेको छु ।

धन्यवाद ।

ओमा शाही, उपाध्यक्ष तथा बारेकोट गाउँपालिका, जाजरकोट

२०७८ असार १२ गते